

מפעולות ועד הלשון

רשימת מונחי הידראוליקה

(רשימה א')

רשימת מונחים זו ראשיתה בהצעת מונחים, שהכינה אינג' ש' אירמאי, מרצה להידראוליקה בטכניון, לפי החומר הנלמד בטכניון בשיעוריו ובשיעורי פרופ' י' ברור. איתה ההצעה אף נדפסה ב"שדה הטכניקה", שיצא לאור ע"י הסתדרות המהנדסים. במרס 1945 מינתה הוועדה המרכזית למונחי הטכניקה של ועד הלשון העברית והטכניון העברי ועדת משנה לבדיקת ההצעה הנ"ל, שחבריה היו: מר ארליך, אינג' ש' אירמאי, פרופ' י' ברור, אינג' ס' גולדברג ו"ל וד"ר י"א רבין ז"ל. הוועדה קיימה 5 ישיבות במרס – יוני 1945.

לאחר קבלת הערותיהם של ד"ר ע' איתן, ד"ר ז' בן-חיים, אינג' גלברט ואחרים נידונו המונחים שנית באותה ועדה ב-5 ישיבות, שנתקיימו באפריל-מאי 1947.

לאחר הפוגה, בשל מאורעות הזמן, נשלח באפריל 1950 חוזר מיוחד אל חברי ועד הלשון ובעלי מקצוע. הגישו את הערותיהם האדונים: א' אסטרמן, ארליך, ד"ר ז' בן-חיים (ועד הלשון), אינג' מ' גולדשמידט (אגף המים), ש' ייבין (ועד הלשון), אינג' מץ (עיריית תל-אביב), ד"ר קצ'לסקי (מכון ווייצמן), אינג' מ' רם (אגף המים) ואינג' ק"א שטרק (טכניון).

ועדת משנה בהרכב ה"ה: אינג' ש' אירמאי, פרופ' י' ברור, אינג' ז' גיחון, מר א' פרסמן, אינג' קרשון, אינג' י' קרני ואינג' מ' רם דנה בחודשי דצמבר 1950 – מרס 1951 ב-6 ישיבות בהערות הנ"ל בקריאה ג'. תוצאות הקריאה הוצעו בהוור מיוחד לפני חברי הוועדה המרכזית ואושרו בה. הוועדה המרכזית למונחי טכניקה מביעה את תודתה לכל האנשים הנ"ל על חלקם בחיבור רשימת המונחים הזאת.

מונחי הידראוליקה ועבודות-מים

	אָפֶן הַזְרִיקָה רַי הַלּוּף הַזְרִיקָה	storage retenue Speicherung	אֲגִינָה, הַקְנָיָה
impermeability imperméabilité Undurchlässigkeit	אֲטִימוּת	basin bassin Becken	אֲבָן
impervious, impermeable imperméable undurchlässig	אֲטִים	catchment area, drainage area bassin de captage Wassereinzugsgebiet	אֲבָן-הַקְנוּת, תְּחוּם הַקְנוּת

compressible	דְּחִים	bed	אָפִיק
compressible		lit	
zusammendrückbar		Bett	
compressibility	דְּחִיסוֹת	sluice	אָרְבָּה
compressibilité		écluse, vanne	
Zusammendrückbarkeit		Schleuse	
disc	דִּקְקָה	pit	בּוֹר (חפור, בניגוד לציסטרנה או דות, שהיא בנויה)
disque		fosse	
Scheibe		Grube	
state of flow	הַלּוּף-וְרִימָה, אֶפְרֹן-וְרִימָה	pond	בְּרִכָּה
régime d'écoulement		étang	
Strömungszustand		Teich	
water-hammer, hydraulic ram	הִדְּסִים-מַיִם	fish pond	בְּרִכַּת-דָּגִים
coup de bélier		étang à poissons	
Wasserschlag		Fischteich	
(pipe)-branch point	הַסְּתַעְפוֹת (שֵׁל)	swimming pool	בְּרִכַּת-שְׁחִיָּה
branchement (de tuyaux)	צְנֻרוֹת)	piscine	
(Rohr)verzweigung		Schwimmbekken	
translation	הַעֲתָקָה (פעולה), הַעֲתָק (תוצאה)	flood, highwater	גְּאוֹת
translation		crue	
Translation, Parallelverschiebung		Hochwasser	
to eddy	הִתְעַרְבֵּל	to carry (silt)	גָּרַף, קָסַף
tourbillonner		entraîner (alluvions)	
wirbeln		schleppen (Schlamm)	
eddying	הִתְעַרְבְּלוּת, עֲרִבּוּל	entrainment, carrying (of silt)	גְּרִיפָה, קְחִיפָה (פעולה)
tourbillonnement		entraînement	
Wirbelung		Schleppen	
loss of energy	הֶפְסֵד-אֶנְרְגִיָּה	silt	גְּרִפָּת (= סְחָפָת גְּסָה)
perte d'énergie		alluvion, matières entraînées	
Energieverlust		Geschiebe, Anschutt	
loss of head	הֶפְסֵד-עָמָד	sounding rod	גָּשׁוּשׁ, מוֹט-גָּשׁוּשׁ
perte de charge		tige de sondage	
Druck(höhen)verlust		Peilstock-stange	
minor loss (of energy or head)	הֶפְסֵד מְקוּמִי (שֵׁל עָמָד אוֹ שֵׁל אֶנְרְגִיָּה)	wall	דִּקְוֹן (של צינור, חעלה)
perte (d'énergie ou de charge) locale		paroi	
örtlicher Druck(höhen)verlust		Wand(ung)	
friction loss (of head or energy)	הֶפְסֵד-רְצוּף (שֵׁל עָמָד אוֹ אֶנְרְגִיָּה)	cistern	דּוֹת, רִי דּוֹתִים
perte (d'énergie ou de charge) continue		cisterne	
Druck(höhen)verlust		Zisterne	

against the current contre le courant gegen den Strom	נגד הזרם		הקניה ר' אגירה
flow écoulement Strömung, Fliesen	זרימה	contraction contraction Einschnürung	התכווצות
unsteady flow, non- permanent flow, non- variable flow écoulement variable der Zeit nach veränderliche Strömung	זרימה לא-תמידית, זרימה משתנה בזמן, זרימה משתנה écroulement varié dem Ort nach veränderliche Strömung	lateral contraction contraction latérale Seitenkontraktion	התכווצות צדית
non-uniform flow, varied flow écroulement varié dem Ort nach veränderliche Strömung	זרימה לא-קצובה, זרימה משתנה במקום écroulement varié dem Ort nach veränderliche Strömung	wetted perimeter périmètre mouillé benetzter Umfang	הקף מרוב
gradually varied flow écoulement gradu- element varié (dem Ort nach) allmählich veränder- liche Strömung	זרימה משתנה במהדרגה (במקום) élément varié (dem Ort nach) allmählich veränder- liche Strömung	hydraulic jump ressaut Wassersprung	זנק-מים
turbulent flow écoulement turbulent turbulente Strömung	זרימה סוערת, צרבונית, טורבוולנטית	to flow s'écouler fliessen	זרם
even or uniform flow écoulement uniforme gleichförmige Strömung	זרימה קצובה	current, stream courant Strömung, Strom	זרם
permanent or steady flow écoulement permanent stationäre Strömung	זרימה תמידית, זרימה קבועה	stream line ligne de courant Stromlinie	קו-זרם
parallel flow, laminar flow écoulement laminaire Schichten- oder Laminarströmung	זרימה למינרית	stream thread filet de courant Stromfaden	חוט-זרם
tranquil flow écoulement tranquille ruhige Strömung	זרימה שקטה	stream tube, vein tube de courant, veine Stromröhre	שפופרת-זרם
permeable perméable durchlässig	קדיר	up-stream en amont stromaufwärts	במעלה-הזרם
permeability perméabilité Durchlässigkeit	קדירות	down stream en aval stromabwärts	במורד-הזרם
		with the current avec le courant mit dem Strom	עם הזרם

buoyancy poussée verticale Auftrieb	כח העלוי	coefficient of permeability coefficient de perméabilité Durchlässigkeitskoeffizient	קדירות נחסית, קואפיצינט הקדירות
centre of buoyancy centre de poussée Auftriebszentrum	מרכז כח העלוי	particle particule Teilchen	טלוק
to gauge, calibrate calibrer, titrer eichen	כיל	percolation, seepage infiltration Versickerung	הקחול
gauging, calibration titrage, calibrage Eichung	כיוול	roughness rugosité Rauheit	הקפוס
water tower château d'eau Wasserturm	מגדל מים	rough rugueux rauh	מקפוס
gate valve or shut-off valve vanne Schieber	מגוף	ditch fossée Graben	קסיר
overfall, spillway déversoir Überfall	מגדל מים	wetted section section mouillée	קטו בקטב
overfall or weir with free discharge déversoir émergent, déversoir non-noyé vollkommenes Überfallwehr	מגדל מים בולט	clay argile Ton	קסית
submerged overfall déversoir noyé Grundwehr, unvollkommenes Überfall- wehr	מגדל מים מוטב	to undermine affouiller unterspülen	קמר
(depth) gauge échelle hydrométrique Pegel	מד-מפלס, ר' מדי-מפלס, מפלס ר' מפלסים	undermining affouillement Unterspülung	קתירה (מקומית)
water meter compteur d'eau Wassermesser	מד-מים, ר' מדי-מים	lowering abaissement Senkung	קרידה (מוטב כללי)
flow-meter débitmètre Flüssigkeitsmengenmesser	מד-ספיקה	abutment pier culée Widerlage (einer Brücke)	קרה (ש' קשר), ר' קרמית, משענה

waterfall chute d'eau Wasserfall	מפל-מים (זרם טבעי הנופל)	current meter moulinet hydrométrique Strom(geschwindigkeits)messer	מד-גורם
water stage niveau d'eau Wasserstand	מפלס-מים	screw (current) meter moulinet hydrométrique à vis Schraubenstrommesser	מד-גורם ספלי
equipotential surface surface de niveau Niveaufläche	משטח שווה-מפלס, משטח אקוֹיפוטנציאלי	cup-(current) meter moulinet hydrométrique à aubes Schalenstrommesser	מד-גורם ספלי
sill seuil Schwelle	מפתן	flap, clack clapet Klappe	מדר
float flotteur Schwimmer	מצוף	batter (של תעלה) (מדרון=מישור משופע) talus Böschung	מדרון
storage reservoir réservoir de retenue Wasserreservoir	מקוּצָה, מקנה-אגירה	(water) conduit conduite d'eau (בין סגור כצינור, בין פתוח כתעלה) (Wasser)leitung	מוביל מים (בין סגור כצינור, בין פתוח כתעלה)
water course cours d'eau Wasserlauf	מרוץ מים	gutter rigole Gerinne	מוט גשוש, רי גשוש
damming-up (of water) remous Stau(ung)	גד-מים	reservoir, container réservoir, récipient Reservoir, Behälter	מזחיקה
backwater (curve) remous de relèvement Rückstau	גד-העֶרְמוֹת	head water eau d'amont Oberwasser	מקל, קגורה
hydraulic drop, falling curve remous d'abaissement Senkungsstau	גד-שְקִיעָה	tail water eau d'aval Unterwasser	מי-מעלה
river fleuve, rivière Strom, Fluss	נהר	detroit détroit Einengung	מי-מטה
perfect liquide liquide parfait ideale Flüssigkeit	נוזל אי-דאלי, — משלם	ferry bac Fähre	מצר
brook ruisseau Bach	נחל (איתן) (המושך מימיו במשך השנה כולה)	eddy, vortex tourbillon Wirbel	מעברת, עברה
			מערבלת

porous poreux porös	נקבובי	wady oued Wadi	נחל אֶבְזָב (שלא כל השנה יש בו מים)
porosity porosité Porosität	נקבוביות	nozzle tuyère, ajutage Düse, Mundstück	נחיר
silt alluvion, matières entraînées Geschiebe, Anschutt	סחבת	re-entrant nozzle ajutage rentrant ou Borda einspringender Stutzen, Ansatzrohr	נחיר נִכְנָס
erosion érosion Erosion	סחיפה	nozzle ajutage extérieur Ansatzrohr	נחיר יוֹצֵא
to circulate circuler zirkulieren	סחרר	converging nozzle ajutage convergent konisch zusammenlaufendes Ansatzrohr	נחיר מִתְכַּבֵּס
circulation circulation Zirkulation	סחרור	Venturi nozzle ajutage convergent-divergent doppel-konisches Ansatzrohr	נחיר דו־קוֹנִי, נחיר נְטוּרִי
water jet jet d'eau Wasserstrahl	סילון-מים	diverging nozzle ajutage divergent divergentes Ansatzrohr	נחיר-מִתְבַּדֵּד
nappe, sheet (of liquide) nappe déversante Strahl	סילון גולש	lest, ballast ballast Ballast	גָּטֵל, זְבוּרִית
nappe adhérente haftender Strahl	סילון דביק	capillary tube (tube) capillaire Haarrohr, Kapillare	גימה
nappe déprimée gedrückter Strahl	סילון דחוס	capillarity capillarité Kapillarität	גימיות
free nappe nappe libre freier Strahl	סילון חפשי — מאַנְרֵר	fall, drop chute Fall, Gefälle	נְשִׁילָה (= ירידה מהירה)
nappe submerged from below nappe noyée en dessous untergefüllter Strahl	סילון מִטְבָּע מִלְמַטָּה	bridge pier pile de pont Brückenpfeiler	נְצִיב שֶׁל נֶשֶׁר
nappe covered by tail-water nappe noyée au dessus Tauchstrahl	סילון מִטְבָּע מִלְמַעְלָה	pore, interstice pore, interstice Pore	נקבוב, נקבובית

coefficient of discharge	קואפיצינט	siphon	סיפון (מורכב מחלק עולה הקרוי
coefficient de dépense	הספיקה	siphon	גשטה ומחלק יורד הקרוי
ou de débit	מקדם הספיקה	Heber	בת-גשטה)
Ausflusszahl			
head	עמד	weir, dam	סָכָר
charge		barrage	
Druckhöhe		Wehr	
hydraulic grade line	קו העמד	moveable weir	סָכָר פְּתִיחַ — פְּתִיחַ
ligne de charge		barrage mobile	
Drucklinie		bewegliches Wehr	
sump	עֲזָקָה (שקע קטן בקרקעית של מיכל	the weir is open	הסָכָר פְּתוּחַ. —
puisard	שלחוכו נכנס צנור היניקה)	le barrage est ouvert	פְּתוּחַ
Sumpf		das Wehr ist offen	
	עֲזָקָה רַי תֵּא-הַשֵּׁיט	the weir is closed	הסָכָר סָגוּר
		le barrage est fermé	
		das Wehr ist geschlossen	
erosion	ערוץ (= סחיפה עמקה)	fixed weir	סָכָר קְבוּצ
érosion		barrage fixe	
Erosion		fixes,-festes Wehr	
pontoon	פונטון	barrage (retaining) dam	סָכָר-גֵּיאַ
ponton		barrage de retenue,	סָכָר-אֲגִירָה,
Ponton		barrage de vallée	סָכָר-צְבִירָה
		Talsperre, Staudamm	
shaft	פִּיר (הפיר עמוק בניגוד לשוחה, שאינה	weir crest	קֶדְקֵד-הַסָּכָר
puits	עמוקה)	couronne du barrage	
Schacht		Wehrkrone	
torrent	פְּלִגְ-הַרִים		יֶרְכְּתֵי-הַסָּכָר
torrent		joues du barrage	
Torrent, Wildbach		Flügel der Ufermauer (des Wehres)	
water table	פְּנֵי הַמַּיִם	branch	סְעִיף
surface d'eau		branchement	
Wasserspiegel		Abzweigung	
crumby, friable	פְּרִיר	adsorption	סְפִיקָה
friable, grumeleux		adsorption	
bröckelig		Adsorption	
loose	פְּרִיט	discharge, flow	סְפִיקָה
meuble (non cohérent)		débit	
locker		Durchfluss	

junction point of network noeud du réseau Knotenpunkt	צמת-רשת	looseness pulvérulence Lockerheit	פריטות
pipe tuyau Rohr	צנור	orifice, opening orifice, ouverture Öffnung, Mündung	פתח
suction pipe tuyau d'aspiration Saugrohr	צנור יניקה	overflow (orifice) trop-plein Überlauf(öffnung)	פתח-גלישה, פתח-ברוץ
overflow pipe tuyau de trop-plein Überlaufrohr	צנור גלישה, צנור ברוץ	to float flotter schwimmen	צף
delivery pipe tuyau de refoulement Druckrohr	צנור-סניקה	floating flottaison Schwimmen	ציפה
	קו מים ר' ציר הידראולי	plan of buoyancy or flotation plan de flottaison Schwimmebene	מישור ציפה
path-line trajectoire Bahnlinie	קו-מסלול	axis of buoyancy or flotation axe de flottaison Schwimmachse	ציר ציפה
pipe-line conduite (de tuyaux) Rohrleitung	קו-צנורות	surface line, curve axe hydraulique	ציר הידראולי, קו מים
equivalent pipe-line conduite équivalente äquivalente Rohrleitung	קו-צנורות שקול קואפיצינט החדירות ר' חדירות יחסית	rising curve axe hydraulique ascendant Staukurve	ציר הידראולי עולה
		falling curve axe hydraulique descendant Senkungskurve	ציר הידראולי יורד
caisson caisson Senkkasten	קסון	backwater curve of uniform flow axe hydraulique uniforme Beharrungskurve	ציר הידראולי תקין
to discharge s'écouler ausfliessen	קצח	viscous visqueux zähe, viskös	צמיג
efflux écoulement Ausfluss	קליחה	viscosity viscosité Zähigkeit, Viskosität	צמיגות

(ship)-lock écluse (Schiffs)schleuse	תא-השיט, צנרה	bottom fond Sohle	קרקעית
displacement déplacement Verrückung, Verschiebung	תזונה	coherent cohérent bindig	קשיר, קכיד
	תחום ההקוות ר' אצן ההקוות	cohesion cohésion Kohäsion	קשירות, קכידות
loose pulverulent, meuble locker	תחוח (רק לאבקה או לעפר)	hydraulic radius, mean radius rayon hydraulique hydraulischer Radius	רדיוס הידראולי
permanence permanence Permanenz	תמידות	to be in suspension être en suspension in Suspension sein	רנף (שם פעולה: ר'חיספה)
permanent permanent permanent	תמיד	level, stage niveau Niveau, Stand	רמה (= מושג כללי)
permanent state état permanent Beharrungszustand	מצב קבע, מצב-תמידות	continuity continuité Kontinuität	רציפות
sluice gate porte ou vanne d'écluse Schütze	תריס (= כל מחקן המשמש לסגירת ארובה)	wetted area aire mouillée benetzte Fläche	שטח קרוב
to close (open) the sluice fermer (ouvrir) la porte die Schütze schliessen (öffnen)	הגיה (או פתח) את התריס	valve soupape Ventil	שסתם
channel, canal canal Kanal	תעלה	slope (of bottom, water surface, hydraulic) pente (de fond, de sur- face, piézométrique)	שפוע (הקרקעית, פגי המים, פזומטרי)
— canalisation Kanalisation	תעול (התקנת תעלות או העברה בתעלה)	Gefälle (Sohlen-, Ober-, Wasser- drucklinien)	
mean motion mouvement moyen mittlere Bewegung	תנועה ממצצת	tube tube Röhrchen	שפופרת
yield (of a well) rendement (d'un puits) Ergiebigkeit (eines Brunnens)	תפוקה (של באר)	lowering abaissement Senkung	שפילה (= ירידה אטית)
suspension suspension Suspension	תרחיף	to depose déposer ablagern	שקע (פועל יוצא); שקע (פועל עומד)